

A SZENTIRÁS KÉPEKBE

UJSZÖVETSÉG

B - 60

AZ ÜNNEPÉLYES BEVONULÁS

AZ UTOLSO VACSORA

Didaktikai pedagógiai megjegyzések a filmek vetítéséhez

Jézus ünnepélyes bevonulásának történetében azt emeljük ki, hogy a legtevékenyebbek és leglelkesebbek Jézus ünneplésében a gyermekek voltak. Az evangéliumi szöveg kifejezetten említi az ő részvételüket. A kisfilm képei (2. 3. 4. és különösen 6. a kép) nyilvánvalóan megmutatják a gyermekek jelenlétét, sőt merész kezdeményezését (1. 6. kép) Jézus dicsőítésében.

Ha már a gyermekek figyelmét felhívtuk erre a mozzanatra, a legközvetlenebb módon kívánunk venni az elbeszélésben, mert biztosítottuk hajlandóságukat arra, hogy magukat vászonon látott egykorúakkal azonosítsák.

Az ilyen mély élettörténet arra vezeti a gyermekeket, hogy örömmel vegyenek részt a pálmák megáldásának ünnaplő szertartásán. Így aztán a Biblia, a tanítás és a liturgia együttesen hatnak a keresztény lelkiség kialakítására.

A történetek ezenkívül arra is szolgálnak, hogy kiemelje Jézus legszébb jellemvonását, alázatosságát és emberségét. Jézus Krisztus édes és irgalmas király. Nem harcos sereg élén vonul be a szent városba, hanem számárháton lovagolva érkezik, hogy békéjének, irgalmának és bocsánatának ajándékát árassza ki rá. Ezt a város, szerencsétlenségére, vissza fogja utasítani.

Jézusnak ez az alázatos magatartása azonban az Ő dicsőségét hirdeti. Ellenségei előtt Jézus ezzel a diadalmas bevonulással kinyilvánítja, hogy ő mindenkor és mindenkinek ellenére győzelmes király. Krisztus a maga szenvedésében mindenekelőtt a sátán, a halál fejedelme ellen harcol. Ám a küzdelem kimenetele a legkevésbé sem bizonytalan.

Jézus Krisztus győzni fog, diadalmasan feltámad és örökké uralkodik. A pálmák világosan beszélnek nekünk erről a diadalmas győzelemről.

Egy másik tárgy, amelyet szintén erősen ki kell emelnünk, az Oltáriszentség alapítása és az Egyházirend szentsége.

Jézus Krisztus az Újszövetséget a keresztáldozattal pecsételte meg: maguk a hívők is szerződő felekké válnak, midőn Krisztussal együtt felajánlják a nagy és egyetlen áldozatot, megosztják ennek a szövetségnek jogait és kötelességeit, amikor az áldozati báránynak testét magukhoz veszik. Ezért történt az Oltáriszentség alapítása.

Jézus szavai (Ki nem eszi az én testemet, nem lesz élet benne).

Ján 6 5

sértetlenül őrzik a maguk teljes értelmét és jelentőségét.

Amit Jézus az utolsó vacsorán cselekedett, mindnyájunkra egyaránt vonatkozik.

Ezért alapította az Oltáriszentséget, hogy mi is résztvehessünk az Ő áldozatában, és Ővele egyesülve ~~ix~~ eljuthassunk a mennyei Atyához. Azonkívül ennek a szentségnek bensőségesen össze kell kötnie egymással minden keresztényt.

Krisztus ~~xxx~~ valóságos jelenléte a két szín alatt, tisztán magának a szertartásnak a jellegéből adódik (természetesen cél) és Jézus által kimondott azonosítás is szükségképpen követeli ezt : ez az én testem, ez az én vérem.

Amit Jézus a kezében tartott és ~~xxxxx~~ ami az apostolok szemében kenyérnek látszott, valóban az Ur teste volt. Jézus nem azt mondta, hogy lesz majd, sem azt, hogy ennek kell lennie, sem azt, hogy ez jelenti, sem azt, hogy ez képviseli, hanem, hogy ez az én testem.

Mikor utasítást adott apostolainak, hogy az Utolsó Vacsora cselekedeteit és szavait megismétlik, az Ur egyszersmind hatalmat adott nekik, hogy mindazt tegyék, amit Ő cselekedett, azaz a kenyeret és a bort az Ő testévé és vérévé változtassák; és áldozatként felajánlják ezeket a Mennyei Atyának a bűnök bocsánatára. Ezzel az Egyházi rendet alapította.

Jézus ezért alapította az Egyházi rend szentségét, hogy azok által akiket Ő saját szolgálóinak és Isten ~~xxxxx~~ szentségei kiszolgáltatóinak rendel, az Ő lakomája megismétlődjék az Ő visszatérésének pillanatáig.

A papok közreműködésével az isteni élet, mellyel az Ur bennünket megajándékozott, folyamatosan közvetítődik, helyreáll és növekszik Krisztus Egyházában. Ezért hívjuk fel a kicsinyeket és nagyokat a papok iránti tiszteletre, mert ők magát Krisztust képviselik. Ez a lecke alkalmas számunkra, hogy felfedjük gyermekeink előtt Jézus irántunk való határtalan szeretetét, aki nekünk a legméltoságosabb Oltáriszentséget és annak kiszolgáltatóit a papokat adta.

Figyelmesen tanulmányozzuk a tanulókkal Jézus bucsubeszédét, melyben összefoglalja küldetését :

Hogy megismerjenek Téged, az egy igaz Istent és azokat, akiket küldtél, és hogy mindnyájan egyek legyünk bennük.

DIADALMAS BEVONULÁS

AZ UTOLSO VACSORA

2. A nép hódol Krisztus előtt

Amint Jeruzsálembe közeledtek és Betfagébe az Olajfák hegyéhez értek, Jézus elküldte két tanítványát ezzel az utasítással : Menjtek a szemben lévő faluba és ott találtok egy megkötött szamarat csikójával. Oldjátok el, vezessétek hozzám. Ha valaki szolna valamit nektek, mondjátok, hogy az Urnak van rá szüksége, erre rögtön elengedi azokat. Ez azért történt, hogy beteljesedjenek a proféta szavai : Mondjátok Sion leányának, ime királyod érkezik hozzád, szeliden, számárháton ülve, a teherhordo állat csikóján.

A tanítványok elmentek és úgy cselekedtek, amint Jézus meghagyta nekik. Elhozták a szamarat és csikóját, rájuk tették felső ruhájukat és Ő ráült. A nagy tömeg pedig felsőruháit az utra terítette, mások gallyakat téptek és az utra szorták. A tömeg, amely előtte és mögötte haladt, e szavakkal kiáltozott : Hozsanna Dávid fiának, áldott aki az Ur nevében jön. (Mt 21. 1 - 9)

Mindeddig Jézus sohasem nevezte magát nyilvánosan Messiásnak , és mindig kerülte a nép minden lelke ünneplését. Ebben az órában azonban ugyanez előtt a tömeg előtt, mely rövidesen azt fogja kiáltani : Feszítsd meg őt, Messiásnak nyilvánítja magát. Semmiképpen sem olyan Messiás ő, amelyről a zsidó nemzeti gőg álmodott. Jézus nem valami nemes paripa hátán feszítve érkezik, harcias sereggel körülvéve, hanem egy szerény kis számár hátán lovagolva, amit úgy kért kölcsön. A jeruzsálemi bevonulás tehát azt bizonyítja, hogy a Messiás nem törekszik földi birodalom alapítására, hanem a béke országát akarja megalapítani, mely nem e világból való.

3. A farizeusok botránkoznak

A tömegből néhány farizeus azt mondta neki : Mester, intsd le tanítványaidat. Mondom nektek - felelte - ha ezek hallgatnak, a kövek fognak megszólalni. (Lk. 19 39 40)

4. Jézus megsiratja Jeruzsálemet

Mikor közelebb érve megpillantja a várost, elérzékenyült. Bárcsak te is felismernéd - legalább ezen a napon, ami békességed volna. De el van rejtve szemed elől. Jönnek aznapok, amikor sánccal vesznek körül ellenségeid és bekerítenek és mindenfelől ostromolnak. Kitipor-
nak téged és gyermekeidet, kik falaid közt élnek, és nem hagynak benned követ kövön, mert nem ismerted fel látogatásod idejét. (Lk. 19 41-44)

5. Jézus megérkezik Jeruzsálembe

Mihelyt megérkezett Jeruzsálembe, az egész város megmozdult s megkérdezték : Ki ez ? A tömeg válaszolt : Ez Jézus, a galileai Názáretből való proféta.

6. A gyermekek hódolnak a Messiás előtt

A templomban hozzámentek a vakok és sánták és meggyógyította őket. Mikor a főpapok és írástudók látták, hogy csodákat tesz, s hallották a templomban kiáltozó gyermekeket, amint mondják : Hozsanna Dávid fiának, - Ők bosszankodtak és így szoltak hozzá : Hallod, minmit mondanak ezek neked ? Jézus azt válaszolta nekik : Hallom. Sohasem olvastátok ? Kisdetek és csecsemők szájából készítettél dicséretet (Mt 21 14 16)

Valóban Jézus a templomban megmutatta különös szeretetét a gyerekek iránt. Ő bennük megtalálta azt a szeretetet, amelyet a főpapok nem akartak neki megadni. A gyerekek készek voltak hinni Őbenne.

Örömmel jöttek hozzá. Sok felnőtt ellenben nem volt képes meglátni benne a Messiást, Isten Fiát. A gyermekek viszont már utban voltak a felfedezés felé. Most már jól megérthetjük Jézus szavait, melyet tanítványaihoz intézett amikor a gyermekek elé vezették. Hagyjátok a kisdedekeket és ne akadályozzátok, hogy hozzám jöjjenek. Ilyeneké ugyanis a mennyek országa. (Mt.19 14-15)

7. Vita az adófizetésről

Ekkor a farizeusok elmentek és tanácsot tartottak, hogy miképp fogják meg Őt szavaiban. Hozzáküldötték tanítványaikat a herodeszpártiakkal és így szoltak : Mester, tudjuk, hogy igaz vagy, és az Isten útját igazságban tanítod, nem vagy tekintettel senkire sem, mert nem nézed az emberek személyét. Mondd meg tehát nekünk, mi a véleményed : szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy nem ? Jézus ismerte gonoszságukat s ezt válaszolta : Képmutatók, miért kísértetek engem ? Mutassátok csak az adópénzt. Átnyújtottak neki egy dénárt. Ő megkérdezte őket : Kié ez a kép és a felírás ?

A császáré - felelték. Így válaszolt nekik : Adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré és az Istennek, ami az Istené. (Mt 12 15-21)

8. Jézus ovakodásra int a farizeusokkal szemben

Jézus a tömeghez és tanítványaihoz fordult szavaival : Mozes székén az írástudók és farizeusok ülnek. ~~Én~~ Tegyétek meg és tartsátok meg tehát mindent amit mondanak, de cselekedeteiket ne kövessétek, mert tanítják ugyan, de nem váltják tette. Súlyos és elviselhetetlen terheket kötnek egybe és teszik az emberek vállára. Ők maguk azonban egy ujjal sem akarják mozdítani azt. Minden tettüket az vezeti, hogy lássák az emberek (Mt 2 1-5) Jaj! nektek képmutató írástudók és farizeusok, mert hasonlítotok a meszelt sirokhoz, melyek kívülről szépnak látszanak, de belül telve vannak holtak csontjaival és minden tisztátalansággal. Így kívülről, az emberek előtt igazaknak látszotok ti is, de belülről tele vagytok képmutatással és gonoszossággal. (Mt 23 - 27 - 28) Miképp menekülhetnétek meg a kárhozát ítéletétől (Mt 23 33)

9. Jézus megdicséri a szegény özvegyasszonyt

Ezután leült szemben a kincstárfal és figyelte, hogyan dob a nép a perselybe. Sok gazdag sokat dobott be. De aztán jött egy szegény özvegy, s csak két fillért dobott be. Erre odaintette tanítványait és így szolt hozzájuk : Igazán mondom nektek, ez a szegény özvegy többet adott mindenkinél, aki csak dobott a perselybe. Mert Ők feleslegükből adakoztak, ez pedig mindent odaadott, ami szegénységéből telt, egész megélhetését. (Mt 1 2 41-44)

10. A vezető emberek elhatározzák, hogy Jézust elteszik láb alól

Amikor mindezeket a beszédeket Jézus befejezte, ezt mondta tanítványainak : Tudjátok, hogy két nap múlva husvét lesz és az emberfiát átadják, hogy megfeszítsék. Ekkor egybegyűltek a főpapok és a nép vénei Kaifásznak nevezett főpap palotájában s tanácsot tartottak, hogy Jézust csellel megfogják és megölik. De megállapodtak : Ne az ünnepnapon, nehogy zavargás legyen a nép között. (Mt 26 1-5)

Ekkor egy a tizenkettő közül, akit iskarioti Judásnak neveznek, elment a főpapokhoz és így szolt : Mit adtok nekem, ha én kezetekbe juttatom őt? Azok harminc ezüstpénzt adtak neki. Ettől kezdve kereste az alkalmat, hogy kiszolgáltassa őt (Mt 26 14-16)

11. Jézus előkészíti a vacsorát

Eljött a kovásztalan kenyér napja. Ekkor szokták feláldozni a husvéti bárányt. Jézus elküldte Pétert és Jánost ezzel a megbizással : Menjete, készítsétek el a husvéti bárányt, hogy elkölthessük. Hol készítsük el ? - kérdezték. Menjete a városba - felelte - ott találkoztok egy vizeskorsot vivő emberrel. Menjete utána abba a házba, ahová megy s mondjátok meg a házigazdának, a Mester kérdezteti : Hol van a terem, ahol a husvéti bárányt tanítványaimmal elfogyaszthatom ? És ő majd mutat nektek egy tágas, étkezésre berendezett emeleti helyiséget. Ott készítsétek elő. Elmentek és úgy találtak mindent, ahogy mondta. El is készítették a husvéti bárányt (Lk 22 I - 13)

12. Jézus megmossa a tanítványok lábát.

Amint elérkezett az ora, asztalhoz ült a tizenkét apostollal együtt. Így szolt hozzájuk : Vágyva vágytam rá, hogy ezt a husvéti bárányt elfogyasszam veletek, mielőtt szenvedek. Mondom nektek, többé már nem eszem husvéti bárányt, míg be nem teljesedik az Isten országa. (Lk 22 14-16) Fölkelt a vacsorától, levetette felső ruháját, fogott egy kendőt, és maga elé kötötte. Aztán vizet hozott egy mosdotálba, elkezdte mosni tanítványai lábát, s a maga elé kötött kendővel megtörölte. Mikor Simon Péterhez ért, az tiltakozott : Uram, te akared az én lábamát megmosni ? Jézus azt válaszolta : Amit most cselekszem, azt most nem érted, de később azonban megérted. De Péter továbbra is erősködött. Az én lábamát nem mosod meg soha. Jézus akkor figyelmeztette : Ha nem moslak meg téged, nem vagy közösségben velem. Péter erre ezt kérte : Uram, ne csak a lábamát, hanem a kezemet és fejemet is. Jézus azt felelte : Aki megfürdött, annak csak a lábát kell megmosni, hogy egészen tiszta legyen. Ti pedig tiszták vagytok, de nem mindnyájan. A lábmosás olyan szolgálat volt, amit csak a rabszolgáktól követeltek meg, de nem is mindegyiktől, csak a zsidó rabszolgáktól. Itt pedig nem csupán a ház ura és az asztalfőn ülő személy az, aki az alázatos szolgálatot magára vállalja, hanem az Isten Fia.

13. Egy közületek elárul

Miután megmosta lábukat, felvette felsőruháját, újra leült és így szolt hozzájuk : tudjátok, mit cselekedtem veletek ? Ti engem Mesternek és Urnak hívtok s ezt jól teszitek, mert az vagyok. Ha tehát én az Ur és Mester megmostam a lábatokat, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát. Példát adtam ugyanis nektek, hogy amit én tettem veletek, ti is úgy cselekedjete. (J 13 12-15)

Miután Jézus ezeket mondotta, megrendült lelkében és megerősítette : Bizony, bizony mondom nektek, egy közületek elárul. (J 13 21). Az Emberfia elmegy ugyan, amint meg van írva róla, de jaj annak az embernek, aki az Emberfiát elárulja. Jobb lett volna annak, ha meg sem születik (Mt 26 24). Erre egymásra tekintettek a tanítványok és megzavarodtak (kiről mondta ezt !) J (13 22). Elszomorodtak és sorra kérdezték : Csak nem én ? (Mk 14 19)

Példát adtam nektek, a lábmosás cselekedetével. Jézus be akarja oltani apostolainak a szívébe ezt, az embertársak iránti

szeretet új parancsát. Azonkívül azt is jelenti, ez az ő számukra és mindnyájunk számára, hogy a szeretetet nemcsak az ő példája szerint, hanem az ő szeretetének erejében is kell gyakorolnunk.

14. Uram kicsoda ez ?

Az a tanítvány, akit szeretett Jézus, az ő keblén nyugodott a vacsorakor. Simon Péter intett neki és kérte : Kérdezd meg, kiről beszél ? Ő pedig visszahajolt Jézus kebelére és megkérdezte : Uram kicsoda az ? Jézus azt felelte : Az, akinek a bemártott falatot adom. (J. 13 24 - 26)

15. Igen, te vagy az

Ezzel bemártotta a falatot és karioti Judásnak, Simon fiának nyújtotta (J 13 26). Most az áruló Judás kérdezte : Csak nem én vagyok Mester ? Válasza ez volt : Te mondtad (Mt 26 25). Amit csinálni akarsz tedd meg hamar. Az asztalnál ülők közül senki sem értette, miért mondta ezt neki (J 13 28).

16. Éjszaka volt

~~A falat után mindjárt beleszállt a Sátán (J 13 27). Miután Judás~~

A falat után mindjárt beleszállt a Sátán (J 13 27). Miután Judás vette a falatot, rögtön kiment. Éjszaka volt (J 13 30). Hogyan lehetett képes Judás a lakoma oráján, miután az Ur letérdelt előtte és megmosta a lábát, így kisiklani és az aljas árulásra veteledni. Ez olyasmi, amit az evangélisták nem tudnak másként magyarázni, csupán a Sátán műveként : akkor beleszállt a Sátán.

17. ez az én testem

Evés közben pedig vette Jézus a kenyeret, megáldotta, megtörte s tanítványainak nyújtotta e szavakkal : ~~Egyet~~ Egyétek, egyétek, ez az én testem (Mt 26 26).

18. ez az én vérem

Majd vette a kelyhet, hálát adott, s nekik adta e szavakkal : Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, az újszövetségé, amely ~~ki~~ sokakért kiontatnak a bűnök bocsánatára. (Mt 26 27 - 28). Ezt egyétek az én emlékezetemre.

Miután az áruló kiment, Jézus átadta bizalmas barátainak - egészen mélyértelmű módon - szeretetének végrendeletét. Ez volt az új husvét vacsora orája, erre várt Jézus mélységes vágyakozással.

Ami tehát az utolsó vacsorán beteljesedett, a titokteljes módon elővételezett áldozat volt, melyben Krisztus önmagát áldozta fel. A valóságos áldozatról itt sem esik szó, még csak valami hasonló értelmű kifejezés sem fordul elő. Csupán a lakomára való felszólítás hangzik el : Egyétek ... igyatok ... Ami itt történt, a jeruzsálemi lakoma termében, vagyis, hogy az Ur önmagát adja övéinek testével és vérével ebben a vérontás nélküli felajánlásában, meg fog ismétlődni a keresztség áldozat erejében, melyen az Ur életét adja áldozatul értünk.

19. Jézus megjövendőli Péter tagadását

19. Jézus megjövendöli Péter tagadását

Miután kiment Jézus, ezeket mondotta (J 13 31) : Gyermekeim, már csak rövid ideig vagyok veletek. Új parancsot adok nektek, hogy szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket, hogy úgy szeressétek egymást ti is. Arról ~~ismernek meg majd~~ ismer meg majd mindenki, hogy ~~az~~ az én tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt. Simon Péter pedig megkérdezte őt : Uram hova még? Ahova én megyek, oda most nem jöhetsz velem, de később követni fogsz. Péter azonban erősködött : Uram, miért nem követhetnék most? Az életemet adom érted. Jézus figyelmeztetett : Életedet adod értem? Bizony, bizony mondom neked, amire a kakas megszólal, háromszor tagadsz meg engem (Ján 13 33 - 38).

20. Jézus főpapi imája

E szavak után Jézus felemelte szemét az égre és így imádkozott : Atyám, eljött az ora! Dicsőítsd meg Fiadat, hogy Fiad is megdicsőítsen Téged. Hiszen te hatalmat adtál neki minden ember fölött, hogy örök életet adjon mindazoknak, akiket neki adtál. Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek Téged, egyedül igaz Istent, és akit küldtél (Jézus Krisztust) (6J 17 1-3) Szent Atyám tartsd meg őket a Te nevedben, amelyeket nekem adtál, hogy egyek legyenek, mint mi (J 17 11) Nem azt kérem, hogy vedd el őket a világból, hanem, hogy őrizd meg őket a gonosztól. (J 17 15). Szenteld meg őket az igazságban (J 17 17). De nemcsak értük könyörgök, hanem azokért is, akik szavukra hinni fognak bennem. Legyenek ők mindnyájan egy, mint Te Atyám, bennem és Tebenned, hogy úgy ők is egy legyenek bennünk, s így ~~elhiggye~~ ~~is~~ elhiggye a világ, hogy Te küldöttél engem s hogy szeretted őket, amint szeretted ~~az~~ engem. Atyám, azt akarom, hogy akiket nekem adtál, ott legyenek velem, ahol én is vagyok, hogy lássák az én dicsőségemet, melyet nekem adtál. (Ján 17 20 24) Végezetül dicsőítő himnuszot mondtak és kimentek az Olajfák hegyére.